

In Nederland is er een controverse ontstaan over het plan van de Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie (de NVVE) om een ambulante team samen te stellen zodat deze uitgevoerd kan worden wanneer een arts met gewetensbezwaren deze weigert aan de patiënt die er om heeft gevraagd. Hun voorstel werd aanvaard door de minister van Volksgezondheid Edith Schippers van de VVD (de liberale partij in de regering) die haar aan het parlement heeft gepresenteerd. In het zeer felle debat was er veel verzet van de Christen Democratische Partij en zij is uitgesteld wegens het ontbreken van overeenstemming. Uit de meest recente statistieken blijkt dat van de bijna 10.000 verzoeken om euthanasie die jaarlijks worden ingediend, een derde wordt geaccepteerd. Volgens een onderzoek in de Benelux denkt 77% van de inwoners van België, Nederland en Luxemburg dat deze "vliegende brigade" vermeden zou kunnen worden als de huisarts die niet akkoord gaat onmiddellijk zelf een collega zou zoeken die hem kan vervangen. Maar wat zegt de wet die 1 april 2002 werd goedgekeurd nou precies over euthanasie en de hulp bij zelfdoding? We hebben de tekst in de originele taal gelezen en hier zijn – samengevat – de belangrijkste te volgen regels die toegepast moeten worden om strafrechtelijke maatregelen te vermijden:

Het moet een geval betreffen van aanhoudend en ondraaglijk lijden.

De ziekte moet als ongeneeslijk worden beschouwd.

De patiënt moet verklaren te willen sterven in zijn volle bewustzijn en overtuiging (bij voorkeur met een vrijwillige getekende eerdere verklaring, door hem zelf afgegeven aan de huisarts).

De uiteindelijke beslissing haar in praktijk te brengen moet genomen worden door meerdere artsen, waaronder een psychiater. Bovendien door een regionale commissie waar zij deel van uitmaken (artikel 3), samen met een ethicus en een jurist; deze is verplicht om binnen 6 maanden zijn motivatie om akkoord te gaan of te weigeren te presenteren aan het college van de procureur-generaal en de regionale inspecteur van de Volksgezondheid. Als de toestemming eenmaal is verworven moet de dienstdoende arts, nadat hij de euthanasie heeft uitgevoerd, dit onmiddellijk melden aan de bevoegde autoriteiten. Het kan ook worden aangevraagd door kinderen vanaf 12 jaar, mits in overeenstemming met de hierboven genoemde regels en met instemming van de ouders. In geen geval kan de euthanasie uitgevoerd worden op "misvormde pasgeborenen" of kinderen met het Down syndroom,

die vanzelfsprekend niet in staat zijn hier "overtuigend, duidelijk en bewust" om te vragen. Om het voor eens altijd duidelijk te stellen: ook in Nederland wordt dit beschouwd als een *criminele daad* die volgens de wet als zijnde *vrijwillige doodslag* zwaar wordt gestraft. Met betrekking tot dementie "kan de dokter alleen optreden als er een duidelijke toestemming van de patiënt is; dat zou dus moeten plaatsvinden in een eerste fase maar niet terminaal stadium van dementie." Ik heb een aantal getuigenissen van familieleden verzameld die hebben geholpen bij de euthanasie van een geliefde. Alle bevestigden dat het hoe dan ook om een *buitengewone*, diep aangrijpende daad gaat. Vooral door

het angstige en bewuste wachten op de verkozen dood, dat het moment van het afscheid traumatischer maakt dan wanneer zij op een natuurlijke wijze gebeurt. Juist daarvoor zijn er gespecialiseerde klinieken, zoals de hospice Rozenheuvel te Rozendal en de hospice Zorg Hotel in Veghel, waar de patiënt wordt geholpen het eind van zijn leven te trotseren met palliatieve zorg voor de pijn, in plaats van deze te versnellen met een dodelijke injectie. In een aangename omgeving, met kamers voor meditatie, bloementuinen, muziek en kleuren.

Maria Cristina Giongo